

Pressmeddelande

Luxemburg den 9 juli 2020

EU:s åtgärder har haft liten effekt när det gäller att hejda minskningen av vilda pollinatörer, säger EU:s revisorer

EU:s åtgärder har inte säkerställt skyddet av vilda pollinatörer, enligt en ny rapport från Europeiska revisionsrätten. Strategin för biologisk mångfald fram till 2020 har varit i stort sett verkningslös när det gäller att förhindra minskningen av pollinatörer. Det finns inte heller några särskilda krav på att skydda vilda pollinatörer i EU:s centrala politik, däribland den gemensamma jordbrukspolitiken. Dessutom är EU:s lagstiftning om bekämpningsmedel en av de främsta orsakerna till förlusten av vilda pollinatörer, säger revisorerna.

Pollinatörer, såsom bin, getingar, blomflugor, dagfjärilar, nattfjärilar och skalbaggar, bidrar i hög grad till att förbättra utbudet av och kvaliteten på våra livsmedel. Men under de senaste årtiondena har förekomsten och mångfalden av vilda pollinatörer minskat, vilket till stor del beror på intensivt jordbruk och användning av bekämpningsmedel. För att motverka detta har Europeiska kommissionen fastställt en åtgärdsram som i stora drag bygger på dess initiativ om pollinatörer från 2018 och dess strategi för biologisk mångfald fram till 2020. Kommissionen har även vidtagit åtgärder som skulle kunna påverka vilda pollinatörer inom EU:s befintliga politik och lagstiftning. Revisorerna bedömde hur ändamålsenliga dessa åtgärder har varit.

”Pollinatörer spelar en mycket viktig roll för växternas fortplantning och ekosystemets funktioner, och det faktum att de minskar bör betraktas som ett stort hot mot miljön, jordbruket och tillgången till livsmedel av hög kvalitet”, sade Samo Jereb, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. ”De initiativ som EU har tagit hittills för att skydda vilda pollinatörer har tyvärr varit för dåliga för att bära frukt.”

Revisorerna konstaterade att EU:s särskilda ram i själva verket inte hjälper till att skydda vilda pollinatörer. Även om ingen av åtgärderna i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 hade utformats specifikt för att hejda minskningen av vilda pollinatörer skulle fyra av målen i

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

strategin indirekt kunna gynna pollinatörer. Men vid kommissionens egen halvtidsöversyn konstaterades att de framsteg som gjorts för tre av målen antingen var otillräckliga eller obefintliga. Vid översynen angavs även att just pollinering var en av de ekosystemtjänster som skadats mest i EU. Revisorerna noterade även att initiativet om pollinatörer inte hade lett till några större förändringar inom centrala politikområden.

Vidare konstaterade revisorerna att det saknas särskilda krav för skydd av vilda pollinatörer inom andra av EU:s politikområden som främjar biologisk mångfald. Kommissionen har inte utnyttjat de alternativ som finns när det gäller åtgärder för att bevara biologisk mångfald inom något program, till exempel habitatdirektivet, Natura-2000 eller Life-programmet. När det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken anser revisorerna att den är en del av problemet och inte en del av lösningen. Kraven på miljöanpassning och tvärvillkor inom den gemensamma jordbrukspolitiken har inte varit ändamålsenliga för att hejda minskningen av den biologiska mångfalden i odlingslandskapet, vilket EU:s revisorer kom fram till i en färsk [rapport](#).

Slutligen betonar revisorerna även att EU:s nuvarande lagstiftning om bekämpningsmedel inte har lyckats erbjuda lämpliga åtgärder för att skydda vilda pollinatörer. Den gällande lagstiftningen innehåller skyddsåtgärder för att skydda honungsbin, men riskbedömningarna bygger fortfarande på föråldrad vägledning som är dåligt anpassad till de rättsliga kraven och de senaste vetenskapliga rönen. I detta sammanhang påpekar revisorerna att EU:s ram har gjort det möjligt för medlemsstaterna att fortsätta använda bekämpningsmedel som tros ha orsakat massiva förluster av honungsbin. Till exempel beviljades mellan 2013 och 2019 206 nödgodkännanden för användning av tre neonikotinoider (imidaklopid, tiametoxam och klotianidin), trots att användningen av dem har varit begränsad sedan 2013 och trots att de är helt förbjudna för användning utomhus sedan 2018. I en annan [rapport](#) som offentliggjorts i år konstaterade revisorerna att metoder med integrerat växtskydd skulle kunna bidra till att minska användningen av neonikotinoider men att EU hittills hade gjort begränsade framsteg när det gällde att se till att metoderna tillämpades.

Eftersom den ”gröna given” kommer att stå högt på EU:s agenda under de kommande årtiondena rekommenderar revisorerna att Europeiska kommissionen

- bedömer behovet av särskilda åtgärder för vilda pollinatörer i uppföljningsinsatserna under 2021 för EU:s strategi för biologisk mångfald till 2030,
- förbättrar integreringen av åtgärder för skydd av vilda pollinatörer i EU:s politiska instrument för bevarande av biologisk mångfald och för jordbruket,
- förbättrar skyddet av vilda pollinatörer i riskbedömningsprocessen för bekämpningsmedel.

Meddelande till redaktörer

Särskild rapport 15/2020 *Skydd av vilda pollinatörer i EU: kommissionens initiativ har inte burit frukt* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk.

Denna revision kompletterar de särskilda rapporter som revisionsrätten nyligen offentliggjort om [biologisk mångfald i odlingslandskapet](#), [användning av bekämpningsmedel](#) och [Natura 2000](#).

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och

företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i våra rapporter genomförs.

Information om revisionsrättens åtgärder med anledning av covid-19-pandemin finns [här](#).

Presskontakt för rapporten

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: +352 4398-47502 / M: +352 691551502